

Fyra kompetensområden för Grundlära­r­pro­gram­met vid Örebro universitet

Lärare har ett stort och viktigt uppdrag som kräver kunskaper och förmågor inom en rad olika områden. De lägger grunden till sina elevers kritiska tänkande, livslånga lärande och sociala utveckling. Lärare är därigenom viktiga aktörer i att främja demokratiska värderingar och utveckla kunskaper som bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Lä­rar­ut­bil­ning­en ska ge studenterna möjlighet att utveckla kunskaper och förmågor för att möta yrkeslivets högt ställda krav, och därtill ge dem verktyg att fortsätta sin professionsutveckling i sitt yrkesutövande. Nedanstående rubriker beskriver fyra kompetensområden för Grundlära­r­pro­gram­met vid Örebro universitet. Texterna ska läsas som strävansmål, alltså mål som studenten ska sträva mot. Läraryrket är ett komplext yrke och i det vardagliga arbetet använder lärare många olika kompetenser samtidigt. En överlappning mellan innehållet under respektive rubrik är därför oundvikligt.

Under de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen ska texterna användas som utgångspunkt för kontinuerliga formativa samtal och reflektioner mellan student och handledare.

Den ämneskunnige läraren

Den ämneskunnige läraren har bred kunskap inom, och har engagemang för, sina ämnen, både med utgångspunkt i hur ämnena behandlas i skolan och hur de framställs i akademiska discipliner. Läraren har därtill särskilt goda kunskaper i dom delar som för yrket är mest centrala. Den ämneskunniga läraren ser och förstår varje ämne både som en egen helhet och som en del av ett större sammanhang och kan med detta som grund skapa lärandesituationer som väcker elevers intresse och inbjuder till att uppleva värdet av ämnet.

Den ledande läraren

Den ledande läraren är trygg och tydlig och skapar ett klassrumsklimat som präglas av gemenskap och trygghet. Läraren gör klassrummet till en plats där elever med olika erfarenheter och förutsättningar kan mötas, lära och utvecklas. I ledarskapet ingår att vara en inkännande och gränssättande vuxen, att våga vara personlig och samtidigt veta gränserna för det privata. Likaså ingår att, med eleverna i centrum, respektfullt och konstruktivt förebygga och hantera konflikter. Den ledande läraren vet sitt uppdrags omfattning och gränser och samverkar vid behov med andra professioner i och utanför skolan.

Den ledande läraren är intresserad och engagerad och skapar förutsättningar för elevernas lärande, såväl individuellt som i grupp. Med trygghet och tydlighet leder läraren undervisningen där alla elever ges möjlighet att utveckla insikter och kunskaper och förståelse för sammanhang i omvärlden. Den ledande läraren är medveten om sin roll för individ och samhälle och reflekterar över det egna ledarskapets betydelse för elevers lärande och sociala utveckling.

Den undervisningsskicklige läraren

Den undervisningsskicklige läraren skapar, och fångar upp, intresse och nyfikenhet hos eleverna. Läraren har höga förväntningar och engagerar eleverna i deras eget lärande. Läraren skapar och använder tydliga lärandemål för att planera sin undervisning på sätt som möjliggör för både läraren och eleverna att få syn på lärandet. Den undervisningsskicklige läraren kan därigenom göra och kommunicera relevanta och likvärdiga bedömningar.

Den undervisningsskicklige läraren utgår från elevernas kunskaper, och sätt att lära, för att skapa nya lärandesituationer som anpassas till ämnenas natur. Läraren uppmärksammar, följer och använder elevernas arbete och tankegångar för att synliggöra och vidareutveckla lärande. I undervisningen skapar läraren förutsättningar för eleverna att lära tillsammans och av varandra. Läraren utnyttjar också de möjligheter som finns i den pedagogiska verksamheten för att utforma varierade och stimulerande lärmiljöer.

Den lärande läraren

Den lärande läraren har ett reflekterande och undersökande förhållningssätt till sin egen undervisning och den pedagogiska verksamheten i stort. Läraren drivs av en vilja att förstå och utveckla undervisning och förutsättningar för lärande. Den lärande läraren har en förmåga att identifiera och prioritera utvecklingsbehov, är öppen för ny kunskap och kan använda denna på konstruktiva sätt för att utveckla undervisningen. Läraren skapar även själv kunskap genom att systematiskt undersöka, analysera och reflektera över både egna och andras undervisningspraktiker. Den lärande läraren är medveten om sina styrkor och svagheter. Läraren har förmåga att identifiera sitt behov av kompetensutveckling och ser ett kontinuerligt lärande, både individuellt och kollegialt, som en självklar del av sin yrkespraktik.